

skridt; men en væsentlig Del af Tilvæxten hidrører fra de Retsportler, der paa Grund af Loven af 1861 om Retsbetjentenes Lønninger efterhaanden indgaa i Statskassen, medens paa den anden Side Stempelafgiften efter 1861 vel foreløbig gif noget ned, men senere har hævet sig igjen. For Indførselstoldens Vedkommende hidrøre derimod kun de 835,000 Rd., som Krigsskatten gjennemsnitlig har indbragt i Finantsaarene 1866—71, fra nye Paalæg, medens den øvrige Del, 2,171,100 Rd., væsentlig skyldes Indførselens Tilvæxt. Til denne forøgede Indførsel have vistnok de ved Loven af 4de Juli 1863 indførte Forbedringer i Toldlovgivningen hidraget en Del, og derfor er der al Grund til at antage, at en ny Toldreform i Forbindelse med den fremskridende Udvikling vil bringe Forholdet til efterhaanden at forandre sig endnu mere i samme Retning, saaledes at Indførselstoldens Udbytte stiger stærkere og stærkere i Forhold til de øvrige Afgifters, med mindre Grundlaget for Skatternes indbyrdes Forhold forandres i en væsentlig Grad.

Saa glædeligt dette end er, forsaavidt det tyder paa en kraftig materiel Udvikling, saa turde det dog ligeoverfor disse Resultater for tjene at undersøges, om det kan erkjendes for rigtigt, at en stadig stigende Del af Skattebyrden hviler paa Forbrugen. I fiskal Henseende, fra Statskassens Standpunkt, kan dette vel være hensigtsmæssigt, eftersom Statsindtægterne derved jevnt stige uden Forandring i Skatte-lovene. Men fra et almindeligt finantfielt og socialt Synspunkt kan det neppe billiges, da Forbrugen ikke afgiver nogen Maalestof for Skatteevnen. At tilveiebringe en overveidende Del af Statsindtægterne ved Forbrugsafgifter, medfører altid til en vis Grad en Uretfærdighed imod de mindre bemidlede Samfundsklasser, eftersom man for at faae et klækkeligt Udbytte ikke kan nøies med fortrinnsvis at beskaffe Overflødighedsgegenstande, men maa inddrage almindelige Fornødenhedsartikler under Beskatningen. Jo mere Forbrugsafgifternes Udbytte stiger i Forhold til den direkte Skatteindtægt, desto større bliver selvfølgelig denne Uretfærdighed. Fremdeles er det, naar

man vil tilveiebringe en saa stor Del af Statsindtægterne ved Forbrugsafgifter, ikke muligt at undgaa at paalægge den økonomiske Udvikling i forskellige Retninger hæmmende Baaud. Selv om den økonomiske Udvikling desuagtet skrider frem, indeholder denne Fremskriden ikke noget Bevis for, at Forbrugsbeskatningen ikke har virket hæmmende, men snarere en Opfordring til at lette Byrderne saa meget som muligt for at give Udviklingen forøget Styrke. Forbrugsbeskatningen i sin Helhed lader sig overhovedet neppe forsvare af nogen anden Grund, end fordi den bestaar; derjom den ikke bestod, vilde det neppe kunne forsvares at indføre den paa noget Omraade, undtagen i det Høieste midlertidig under overordentlige Omstændigheder. Men heraf turde følge, at enhver Revision af Forbrugsbeskatningen ikke blot bør gaa ud paa at omfordele det Beløb, den indbringer, paa en Maade, som bedre stemmer med de national-økonomiske og finantfielle Grundsaetninger, men tillige paa at nedsætte dens samlede Beløb og afløse en saa stor Del deraf, som efter Omstændighederne findes tilraadeligt, med en Afgift, der umiddelbart rammer Skatteevnen. Et Flertal i Udvalget finder det dog ikke overflødig at bemærke, at dette ikke behøver at være en fast Skat, men kun en Skat efter faste Regler, der i hvert enkelt Aar opkræves med et saa stort Beløb som fornødent til at dække den ved Nedsættelserne forarsagede Nedgang i Statsindtægterne, forsaavidt denne Nedgang ikke opveies ved Indtægternes Stigning paa anden Maade eller ved Besparelser i Statshusholdningen. Naar saa det Tidspunkt nærmer sig, da Skatten af de angivne Grunde bliver ufornøden, vil der ogsaa deri ligge en Opfordring til yderligere at nedsætte trykkende Forbrugsafgifter. — De Nedsættelser, som fortrinnsvis bør finde Sted, maa i Overensstemmelse med Foranstaaende være af en dobbelt Art, nemlig dels for de almindelige Fornødenhedsartikler, dels for saadanne Artikler, der særlig have Betydning for den økonomiske Udvikling. En Del af det derved opstaaende Underskud kan dækkes ved forøget Beskatning af saadanne Gegenstande, der i høiere eller ringere Grad